

CYNGOR SIR YNYS MÔN

Templed Adroddiad Sgrwtini

Pwyllgor:	Pwyllgor Sgrwtini Partneriaeth ac Adfywio
Dyddiad:	25 Chwefror, 2020
Pwnc:	Partneriaeth gydag Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaethau Ambiwllans Cymru
Pwrpas yr Adroddiad:	Diweddarau Aelodau ar y berthynas rhwng Ymddiriedolaeth Gwasanaethau Ambiwllans Cymru a'r Cyngor
Cadeirydd Sgrwtini:	Cyng Gwilym Owen Jones
Aelod(au) Portfolio:	Cyng Alun Mummery
Pennaeth Gwasanaeth:	Dylan Williams, Dirprwy Brif Weithredwr
Awdur yr Adroddiad:	Sioned Rowe, Swyddog Sgrwtini
Rhif Ffôn:	01248 752039
E-bost:	SionedRowe@ynysmon.gov.uk
Aelodau lleol:	Ddim yn berthnasol

1 – Argymhelliad/ion

1. Gofynnir i'r Pwyllgor Sgrwtini gyflwyno sylwadau ar y prif faterion a nodir yn y cyflwyniad ar lafar fel rhan o graffu trefniadau partneriaethau
2. Bod y Pwyllgor Sgrwtini yn derbyn adroddiadau yn flynyddol ar waith Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaethau Ambiwllans Cymru

2 – Cyswllt efo Cynllun y Cyngor / Blaenoriaethau Corfforaethol Arall

Nid yw gwaith Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaethau Ambiwllans Cymru yn gysylltiedig yn uniongyrchol â Chynllun y Cyngor. Er hyn, mae'r gwaith o gydweithio gydag Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaethau Ambiwllans Cymru yn hollbwysig o ran cyflawni Amcanion Cynllun y Cyngor 2017-2022, yn benodol yr amcanion isod:

Amcan 1: Sicrhau bod pobl Ynys Môn yn gallu ffynnu a chyflawni eu potensial tymor hir

Amcan 2: Cefnogi Oedolion a Theuluoedd bregus er mwyn eu cadw'n ddiogel, yn iach, ac mor annibynnol â phosibl

1. Byddwn yn creu amodau i unigolion allu gwella eu hiechyd a'u lles.

Bydd gweithio mewn partneriaeth ar draws y gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol yn helpu i gynnal cymunedau gwydn a hefyd yn sicrhau gwasanaeth didor ar gyfer pobl sydd ag anghenion gofal.

3 – Egwyddorion Fel Canllaw ar gyfer Sgrwtini

Er mwyn cymhorthi Aelodau wrth graffu'r pwnc:-

3.1 Effaith mae'r eitem yn ei chael ar unigolion a chymunedau [ffocws ar y cwsmer/ dinesydd]

3.2 Edrych ar effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd unrhyw newid arfaethedig – yn ariannol ac o ran ansawdd **[ffocws ar werth]**

3.3 Edrych ar unrhyw risgiau **[ffocws ar risg]**

3.4 Craffu'n cymryd rôl rheoli perfformiad neu warantu ansawdd **[ffocws ar berfformiad ac ansawdd]**

3.5 Edrych ar gynlluniau a chynigion o safbwynt:

- hirdymor
- atal
- integreiddio
- cydweithio
- cynnwys

[ffocws ar lesiant]

4 - Cwestiynau Sgriwtini Allweddol

1. Beth sy'n cael ei wneud er mwyn sicrhau eich bod yn cyrraedd y targed o 65% o ran ymateb i alwadau coch ar Ynys Môn?
2. Pa sgôp sydd i wneud mwy o'r gefnogaeth gan elusennau megis y Groes Goch a St John Cymru Wales wrth ddarparu gwasanaethau ambiwlans?
3. Rydych yn nodi bod oedi o ran trosglwyddo cleifion o ambiwlansys i'r Adrannau Achosion Brys yn cael effaith ar eich gallu i ymateb i alwadau categorïau coch ac ambr. Beth ydy'r mesurau rydych yn eu cymryd ar y cyd â'r Bwrdd Iechyd i geisio lliniaru hyn?
4. Cyfeirir at lwyddiant y gwasanaeth Gofal Nos (*Night Owls*) a ddarperir gan Gyngor Môn er mwyn ymateb i unigolion sy'n syrthio. Pa drefniadau sydd i ehangu'r ddarpariaeth neu'r bartneriaeth o gydweithio ar brosiectau eraill gyda'r Cyngor?
5. Sonnir am y bwriad o gynyddu nifer o staff yr ambiwlans, a phenodi staff rheng flaen ychwanegol erbyn Mawrth 2021. Ydych chi'n rhagweld y bydd recriwtio yn her yn yr un modd â meysydd eraill e.e Meddygon a Nyrsys?

5 – Cefndir / Cyd-destun

Bydd y cyflwyniad ar lafar yn y cyfarfod yn amlinellu hyd a lled gwaith y gwasanaeth ambiwlans, a phwysau perfformiad diweddar. Trafodir y canlynol yn benodol:

- Yr heriau a'r problemau a wynebir gan Ymddiriedolaeth Gwasanaethau Ambiwllans Cymru
- Sut mae Cynllun Integredig Tymor Canolig y sefydliad yn gwneud cyfraniad gweithredol tuag at ddarparu *Cymru Iachach*
- Amseroedd aros, gweithdrefnau rheoli galwadau, a chategoreiddio galwadau.

Bydd pwyslais yn cael ei roi ar sut mae'r gwasanaeth ambiwlans wedi newid yn sylweddol, gan symud o fod yn wasanaeth cludiant yn bennaf, i un sy'n darparu gofal clinigol, a gwasanaethau cludiant sydd â phwyslais clinigol i oddeutu tair miliwn o unigolion ar draws Cymru.

Yn 2018/19, roedd y gwasanaeth yn cyflogi dros 3,000 o unigolion, yn gweithredu o 113 o adeiladau, gyda 715 o gerbydau. Mae 3 Gorsaf Ambiwylans yn Ynys Môn. Mae'r gwasanaethau yn ymwneud â thri phrif faes; gofal heb ei drefnu, gofal brys; cludiant clinigol cynlluniedig nad yw'n frys, a chyngor a brysbennu dros y ffôn ac ar-lein. Pwysleisir bod y Gwasanaethau Ambiwylans Cymru yn defnyddio'r *Medical Priority Dispatch System (MPDS)* er mwyn categorio galwadau, sy'n cael ei gydnabod yn rhyngwladol, ac yn cael ei ddefnyddio ar draws y byd.

Cydnabyddir pwysigrwydd cyfraniad y gwasanaeth tuag at gyflawni gweledigaeth y dyfodol ar gyfer iechyd a gwasanaethau gofal cymdeithasol sy'n seiliedig ar Amcan Bedwarblyg (gwell iechyd y boblogaeth, gweithlu cynladwy, gwasanaethau hygyrch o ansawdd gwell, a gofal o safon uwch). Cydnabyddir y cyfraniad pwysig y gall y gwasanaeth ei wneud drwy well ymwybyddiaeth a phwyslais ar effeithiau tymor hirach y penderfyniadau y maent yn eu gwneud.

Gwasanaeth a Gomisiynir

Mae Gwasanaethau Ambiwylans yng Nghymru yn cael eu comisiynu gan saith Bwrdd Iechyd drwy'r Pwyllgor Gwasanaethau Ambiwylans Brys (EASC), a'r Prif Gomisiynydd Gwasanaethau Ambiwylans (CASC). Mae'r ddau wasanaeth ambiwlans; achosion o argyfwng ac achosion nad ydynt yn argyfwng yn cael eu comisiynu yn y modd hwn.

Proffil Galw Môn (19/20 FYTD 31 Ionawr 2020)

Bu 9,765 o ddigwyddiadau ym Môn yn ystod y flwyddyn ariannol 2019/20 hyd yn hyn, gyda'r gwasanaeth yn ymateb i 7,672 o gleifion. Bu i 4,843 o'r cleifion hyn gael eu trosglwyddo i'r ysbyty, sy'n gyfradd trosglwyddo o 59.4%, wedi'u rhannu yn ôl categori fel a ganlyn: (445 Coch, 4,181 Ambr1, 2,364 Ambr2, 599 Gwyrdd2, 2,176 Gwyrdd3).

Er hynny, yn ystod 2019/20, mae patrwm y galw ar gyfer gwasanaethau wedi parhau i newid, yn enwedig o ran galwadau Coch, sydd wedi cynyddu'n sylweddol.

Mae hyn, ynghyd ag ystod eraill o ffactorau, wedi arwain at ddirywiad mewn amseroedd ymateb, a bydd y cyflwyniad ar lafar yn y cyfarfod yn ehangu ar hyn.

Perfformiad y Gwasanaeth dros y flwyddyn ddiwethaf

Mae wedi bod yn flwyddyn heriol ar draws y Bwrdd Iechyd, ac nid yw'r gwasanaeth wedi gallu darparu gwasanaethau brys yn amserol i'r cyhoedd bob amser. Am y tro cyntaf ers cyflwyno'r model ymateb clinigol newydd ym mis Hydref 2015, mae perfformiad y gwasanaeth o ran ymateb i alwadau categorïau coch wedi syrthio yn is na'r targed o 65%. Mae'r rhesymau dros hyn yn gymhleth, ond mae'r gwasanaeth yn cydweithio â'r byrddau iechyd a phartneriaid i fynd i'r afael â hyn. Bydd y ffigyrau manwl yn cael eu darparu yn y cyflwyniad ar lafar yn y cyfarfod.

Gwella Perfformiad a Thrawsnewid y Gwasanaeth

Mae'r gwasanaeth wedi cymryd camau pendant i wella perfformiad a thrawsnewid y gwasanaeth, a bydd cyfeiriad penodol at y canlynol:

1. Cymryd rôl arwain system o ran gofal heb ei drefnu, gyda chefnogaeth gan Lywodraeth Cymru.
2. Uwch Barafeddygon Ymarferol (APPs) yn gallu trin cleifion yn fwy effeithiol yn eu cartrefi, heb fod angen gofal yn yr ysbyty.

3. Buddsoddi mewn gwasanaethau i gleifion sydd wedi syrthio, neu gleifion sydd â dementia neu iechyd meddwl.
4. Cyfraddau “hear and treat” wedi gwella.
5. Parhau i weithio gyda'r byrddau iechyd ar lwybrau cyfeirio ar gyfer nifer o gyflyrau, sy'n caniatáu i'r gwasanaeth gyfeirio at wasanaethau yn y gymuned gyda Meddyg Teulu SICAT yn gwneud penderfyniadau clinigol.
6. Cynyddu nifer y staff sy'n gweithio ar sift yn ystod cyfnod y gaeaf
7. Adolygiad galw a chapasiti wedi mynd i'r afael ag effeithlonrwydd roster.

Er hyn mae'r gwasanaeth yn parhau i edrych ar ddatrysiadau tymor hir, cynaladwy i'r materion cymhleth hyn.

Cynllun Integredig Tymor Canolig 2021/23 (IMTP)

Amlinellir cynnwys y Cynllun, sydd wedi ei fframio o gwmpas y cyd-destun polisi cenedlaethol, ac sy'n disgrifio ymateb sefydliadol i gefnogi gweithredu strategaeth 'Cymru Iachach' ar gyfer iechyd a gofal cymdeithasol yng Nghymru, a'r amcanion tymor hir fel yr amlinellir yn Neddff Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015. Mae'r Cynllun yn adlewyrchu adborth gan gleifion, staff a chomisiynwyr, ac yn ymateb iddo.

Mae'r IMTP ar ffurf drafft ar hyn o bryd, ond nodir y camau gweithredu a'r amcanion, a sut maent yn alinio â gyrrwyr polisi pwysig yn y cyflwyniad ar lafar. Dengys ymrwymiad y Gwasanaeth, drwy alinio bob un o'r camau gweithredu yn yr IMTP, gyda saith amcan lles Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, a hefyd amcanion pedwarplyg strategaeth *Cymru Iachach*.

Yr Amcanion Pedwarplyg:

- I. Gwell iechyd a lles y boblogaeth,
- II. Gweithlu iechyd a gofal cymdeithasol cynaladwy a brwdfrydig,
- III. Gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol mwy hygyrch ac o ansawdd gwell,
- IV. Iechyd a gofal cymdeithasol o safon uwch.

Amcanion y Gwasanaeth:

1. Helpu cleifion a staff i aros yn iach,
2. Helpu cleifion allu cael mynediad yn haws at ein gwasanaethau ar yr adeg cywir,
3. Darparu'r gofal cywir yn y lle cywir, ble bynnag a phryd bynnag fo'i angen

Y llinynau aur sy'n rhedeg drwy'r Cynllun yn ei gyfanrwydd;

1. Ansawdd wrth Galon Popeth a Wnawn
2. Gwerth ac Effeithlonrwydd ym Mhopeth a Wnawn

Edrych i'r Dyfodol

Cydnabyddir yr heriau a wynebodd Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaethau Ambiwllans Cymru a system ehangach gofal heb ei drefnu dros y flwyddyn ddiwethaf. Nid yw'r gwasanaeth yn hunanfodlon o bell ffordd, a'r nod wrth symud ymlaen yw sefydlogi perfformiad a gwireddu agweddau allweddol o'r cynllun fydd yn helpu hyn.

Mae'r Gwasanaeth yn croesawu cyflwyniad tasglu argaeledd ambiwlans, gan fod unrhyw beth sy'n ceisio sicrhau bod pwyslais yn cael ei roi ar y mater pwysig hwn yn rhywbeth i'w groesawu i'r gwasanaeth a'r cleifion fel ei gilydd. Yn yr hir dymor, y bydd rôl mae'r Gwasanaeth Ambiwllans Cymru yn ei chwarae, yn newid i fod yn trin fwy o gleifion yn eu

cartrefi neu yn y fan a'r lle, a bod yn ddarparwr cefnogaeth a chyngor dros y ffôn a digidol.

6 – Aseiad Effaith ar Gydraddoldeb [cynnwys effeithiau ar yr Iaith Gymraeg]

Ddim yn berthnasol

7 – Oblygiadau Ariannol

Ddim yn berthnasol

8 – Atodiadau

9 - Papurau Cefndir (cysylltwch ag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach os gwelwch yn dda):